

Päiväys
4.1.2021

1 (2)

Diaarinumero
20153/03.04.04.04.19/2020

JULKINEN KUULUTUS

Luvan hakijan valitus ympäristölupapäätöksestä

Ympäristönsuojelulain 196 §:n mukaan Vaasan hallinto-oikeuden on annettava ympäristölupapäätöstä koskeva luvan hakijan valitus tiedoksi julkisella kuulutuksella noudattaen, mitä hallintolain 62 a §:ssä säädetään, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta. Kuulutus ja valitusasiakirjat on pidettävä verkkosivuilla vähintään 14 päivän ajan. Tieto kuulutuksesta on lisäksi julkaistava toiminnan vaikutusalueen kunnissa noudattaen, mitä kuntalain 108 §:ssä säädetään.

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

4.1.2021

Valituksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta.

Valituksen tiedoksisaantipäivä on 11.1.2021.

Asia

Luvan hakija Belor Agro Oy on jättänyt Vaasan hallinto-oikeudelle valituksen Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätöksestä 7.9.2020, nro 317/2020. Päätös koskee Kouvolan lannoiteterminaalitoiminnan ympäristölupaa.

Valitusasiakirjojen nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja luvan hakijan valitusasiakirjat pidetään nähtävillä 4.1. – 1.2.2021 Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla (<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallintooikeudenkuulutukset/valituskuulutukset.html>). Hallinto-oikeuden verkkosivuilla valitus on ilman liitteitä. Tieto kuulutuksesta on julkaistava Kouvolan kaupungissa.

Hallintolain 62 b §:n mukaan julkisen kuulutuksen ja kuulutettavan asiakirjan tiedot julkaistaan, jollei salassapitoa koskevistä säännöksistä muuta johdu. Henkilötiedoista julkaistaan kuitenkin ainoastaan tiedonsaannin kannalta välttämättömät henkilötiedot.

Mahdollisuus vastineen antamiseen

Vaasan hallinto-oikeus varaa asianosaisille, joita asia erityisesti koskee, tilaisuuden vastineen antamiseen. Mahdollinen vastine tulee toimittaa hallinto-oikeuteen **viimeistään 1.2.2021**. Luvan hakijalle ja viranomaisille varataan erikseen tilaisuus vastineen antamiseen.

Vastineeseen on merkittävä sen tekijän nimi, postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite. Vastineessa on ilmoitettava asian diaarinumero 20153/2020.

Kiinteistön osaomistajaa pyydetään antamaan tieto kuulutuksesta myös kiinteistön mahdollisille muille omistajille ja haltijoille.

Vaasan hallinto-oikeus
Kuulemiskanslia, 029 56 42612

VAASAN HALLINTO-OIKEUDELLE

PL 204,

65101 Vaasa

vaasa.hao@oikeus.fi

VALITTAJA

Belor Agro Oy

Salorankatu 5-7

24240 Salo

ASIA

Valitus Etelä-Suomen aluehallintoviraston (jäljempänä AVI) 7.9.2020 antamasta päätöksestä (numero 317/2020, diaarinumero ESAVI/22364/2019), koskien Belor Agro Oy:n Kouvolassa sijaitsevan lannoiteterminaalin ympäristölupa-asiaa, jossa aluehallintovirasto on hylännyt ympäristölupahakemuksen irtolannoitteiden säkittämistä ja seoslannoitteiden valmistusta koskevilta osin.

Taustaa

Valittaja on tiedustellut Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (jäljempänä ELY-keskus) lannoiteterminaalin toiminnan sijoittumismahdollisuudesta kyseiselle paikalle. Aiheesta on pidetty palaveri ELY-keskuksen kanssa 17.3.2014. ELY-keskus on sähköpostitse ilmoittanut yhteenvedon palaverista, ettei toiminnan sijoittumiselle ole kaavallista estettä eikä se vaadi ympäristövaikutusten arviointimenettelyä tai ympäristölupaa. Aiheesta käyty sähköpostikeskustelu toimitetaan valituksen liitteenä 1. Sähköpostikeskustelusta ilmenee myös, että alueen sijaitessa osin pohjavesialueella ja osin pohjaveden muodostumisalueella ELY-keskus on katsonut, että alue tulee asfaltoida ja varustaa hulevesiviemäröinnillä, joka johtaa hulevedet pohjavesialueen ulkopuolelle. Luottamuksensuojaperiaatteen mukaisesti valittaja on katsonut voivansa luottaa ELY-keskuksen vuonna 2014 tekemän päätöksen oikeellisuuteen, virheettömyyteen ja pysyvyyteen. Näin ollen nyt annettu päätös, jolla ei ole myönnetty ympäristölupaa jo aiemmin käynnissä olleelle toiminnalle, on toiminnanharjoittajan näkökulmasta kohtuuton – etenkin huomioiden, että luvan myöntämisedellytykset on lupamääräyksiin täytettävissä.

Lannoiteterminaalin toiminta on käynnistynyt 2015. Toiminnassa ei ole vuoden 2014 suunnitelmien jälkeen tapahtunut olennaisia muutoksia. Ympäristönsuojelun kannalta toimintaan liittyen on tehty parannuksia, mm. kiinteistön hulevesille on syksyllä 2019 rakennettu viemärointi kiinteistön rajalle, josta eteenpäin kaupunki jatkaa lokakuun 2020 loppuun mennessä viemäroinnin pohjavesialueen ulkopuolelle. Laitosalue sijaitsee osin nykyisin määritetyllä pohjavesialueella ja osin pohjaveden muodostumisalueella, pohjavesialueen etelä-kaakkoispuolella. Laitosalueen pohjoispuolella, pohjaveden muodostumisalueella sijaitsee esimerkiksi merkittävää teollista toimintaa, kuten Kouvolan Betoni Oy, ja Tykkimäen moottorirata sekä suljettu kaatopaikka.

Yhtiötä on edellytetty hakemaan ympäristölupaa vasta vuonna 2018 pohjavesialueen ulkopuolella sijaitsevan, naapurikiinteistön vesihanasta otetusta näytteestä havaitun korkean nitraattipitoisuuden seurauksena. Kyseisellä kiinteistöllä sijainnut asuinrakennus on sittemmin purettu ja kiinteistön sekä kyseisen kaivon sijaintialueella on nyt rautatieterminaalin murskakenttä.

Valittaja yhtyy eri mieltä olleen ratkaisijan äänestyslausuntoon siitä, että hakemuksen käsittelyssä ei ole tullut esille, että havaittu pohjaveden pilaantuminen olisi ollut seurausta nimenomaan lannoitteiden säkityksestä tai että juuri kyseinen toiminta olisi erityinen riski pohjavesille. Lisäksi valittaja haluaa huomauttaa, että sekä kesällä 2020 tehtyjen paikallisten pohjaveden pinnankorkeusmittausten perusteella että vuonna 2012 laaditun Kouvolan pohjavesialueiden suojelusuunnitelman perusteella virtaus alueella suuntautuu kohti pohjavesialueen reunaa etelän ja lounaan suuntaan.

Terminaalin toiminnan vaikutukset pohjaveteen ovat olleet hyvin paikallisia, eivätkä pohjavedessä todetut tyyppiyhdisteet kulkeudu laajemmin pohjavesialueelle tai vedenottamoiden valuma-alueille. Valittaja on tehnyt korjaavia toimenpiteitä ja tyyppikuormitus huleveteen ja siten myös pohjaveteen on pienentynyt merkittävästi. Pohjavesialueen reuna-alueilla pohjaveden virtaus on usein hitaampaa, joten tyyppiyhdisteiden pitoisuudet pienenevät hitaasti. Pisimpään seurannassa olleen pohjaveden tarkkailupisteen osalta pitoisuuksissa on kuitenkin selvästi havaittavissa laskeva trendi. Näin ollen valittaja katsoo, ettei terminaalin alueelta voi suoraan maaperän kautta aiheutua vaikutuksia pohjaveden muodostumisen ydinalueelle.

VALITUS

Valitus koskee AVI:n antamaa päätöstä, jolla se on hylännyt valittajan ympäristölupahakemuksen irtolannoitteiden säkittämistä ja seoslannoitteiden valmistusta koskevilta osin. Samalla päätöksellä AVI on myöntänyt luvan lannoitesäkkien varastoimiseksi ja lastaamiseksi.

Vaatimukset

1. Ensisijaisesti valittaja vaatii, että Vaasan hallinto-oikeus hyväksyy hakemuksen myös siltä osin, kuin aluehallintovirasto on sen hylännyt.

Toissijaisesti valittaja vaatii, että hakemus lähetetään aluehallintovirastolle uudelleen käsiteltäväksi AVI:n alun perin päätöksellään hylkäämän toiminnan hyväksymiseksi ja sitä koskevien lupamääräysten muotoilemiseksi.
2. Lupamääräystä 3 vaaditaan muutettavaksi siten, että BOD-pitoisuutta koskeva tarkkailuvaatimus ja päästöraja-arvo poistetaan.
3. Lupamääräys 4 vaaditaan muokattavan seuraavaan muotoon (muutos kursiivilla, poistettuja kohtia ei sisällytetty):

"Lannoitesäkkien varastohalleissa tulee olla tiivis katos ja *asfaltoidut* lattiat."
4. Lupamääräystä 6 vaaditaan muutettavaksi siten, että jätteitä saa varastoida lyhytaikaisesti, ei kuitenkaan kolmea (3) vuotta tai sitä kauemmin.
5. Lupamääräystä 10 vaaditaan muokattavan siten, että näytteistä määritettävistä aineista ja niiden ominaisuuksista tulee poistaa fluoridi ja biologinen hapenkulutus (BOD7).
6. Lupamääräystä 11 vaaditaan muokattavan siten, että näytteistä määritettävistä aineista ja niiden ominaisuuksista tulee poistaa fluoridi.
7. Lupamääräyksessä 14 esitettyä määräaika vaaditaan muutettavan siten, että se asetetaan kuuden (6) kuukauden päähän päätöksen lainvoimaistumisesta.
8. Toiminnan luvanvaraisuuden perusteen osalta valittaja vaatii päätöstä (s. 4) korjattavan siltä osin, että toiminta ei ole luvanvaraista ympäristönsuojelulain (527/2014, YSL) liitteen 1 taulukon 2 kohdan 14 d perusteella.
9. Valittaja vaatii asiassa laitoksen katselmusta toteutettavaksi.
10. Valittaja vaatii oikeudenkäyntikulunsa korvattavan.

PERUSTELUT

Vaatus 1 – hakemuksen hyväksyminen kokonaisuudessaan, ensisijainen vaatimus

YSL 48.2 §:n mukaan ympäristölupa luvanvaraiselle toiminnalle on myönnettävä, jos toiminta täyttää, asetettavat lupamääräykset huomioon ottaen, YSL:n ja jätelain (646/2011) sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset. Valittajan näkemyksen mukaan toimintaan liittyvä pohjaveden pilaantumisen vaara voidaan ehkäistä teknisillä toimenpiteillä, ja siten myös lupamääräyksiin aivan kuten eri mieltä olleen ratkaisijan äänestyslausunnossa (AVI:n päätöksen liite 1) on esitetty. Eri mieltä olleen ratkaisijan äänestyslausunnosta tulee esille myös, että asiassa erityisen merkittävänä nousee kysymys YSL 17 §:n mukainen pohjaveden pilaamiskielto ja 49.1 §:n 4 kohta, joka koskettaa erityisten luonnonolosuhteiden

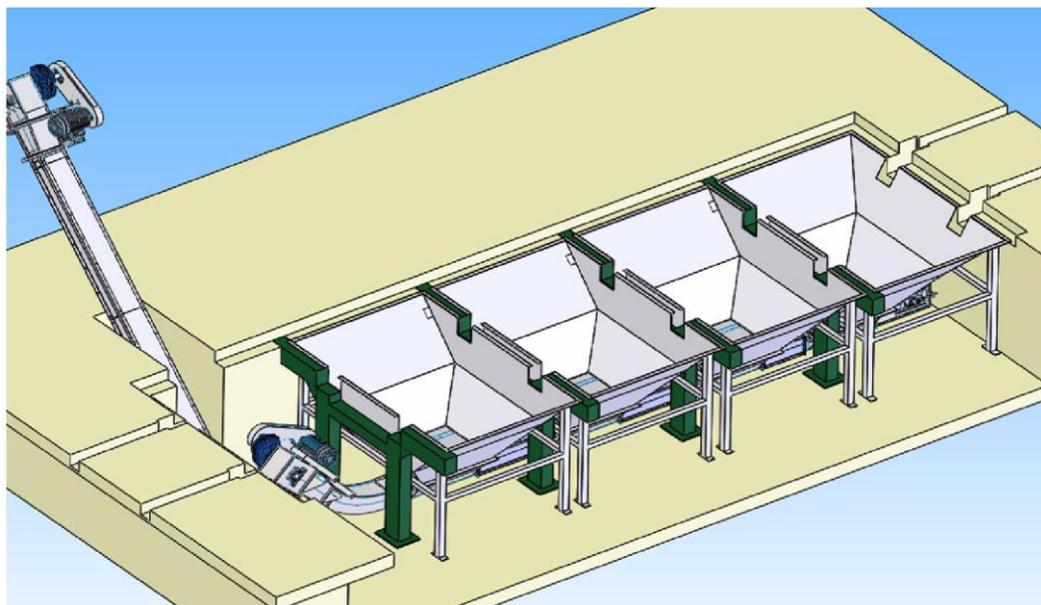
huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella.

Seuraavaksi valittaja perustelee näkemystään siitä, mitkä tekijät vaikuttavat siihen, että luvan myöntämisen edellytykset koko haetulle toiminnalle ovat olemassa asetettavissa olevat lupamääräykset huomioiden.

Toiminnan luonne suhteessa pohjaveden pilaantumisen riskiin

Kyseessä olevan hakemuksen mukaiseen toimintaan sisältyy lannoitteiden vastaanotto, lannoitteiden sekoitus ja/tai säkitys, varastointi ja toimitus asiakkaille. Lannoiteaineiden käsittely tapahtuu sisätiloissa, siiloissa, josta lannoitteet siirretään suljetuilla ruuvikuljettimilla joko suoraan tai sekoitussiilon kautta säkkeihin. Kiinteät raaka-aineet saapuvat pääsääntöisesti junalla.

Säkittämössä saapuva irtotavara pudotetaan kiskojen alla kippausmontussa oleviin, ruostumattomasta teräksestä valmistettuihin hopperisiiloihin. Siilostosta irtotavara kulkee suljetuilla kuljettimilla (elevaattori, ruuvi- ja tasokuljettimet) suoraan joko suursäkkiin tai seosvalmistuksen siiloihin ja niistä suursäkkeihin. Kippausmontun pohja on noin 50 cm paksuinen betonivalu ja montun seinämät ovat betonia noin 20 cm paksuudelta.

Kuva 1. Kippausmonttu ja siilosto.

Betonilattian tiiveys on aluehallintoviraston täydennyspyynnössä 7.4.2020 esitetystä kehoituksesta varmistettu kesällä 2020 asennetulla pinnoitteella, joka estää mahdollisessa vahinkotilanteessakin lannoitteen imeytymisen betoniin. Pinnoite on asennettu kippausmontun pohjaan siten, että se ulottuu myös reunoille. Lisäksi kippausmontun ympäriltä on pinnoitettu noin kahden metrin etäisyydelle ulottuva alue.

Lannoitetuotesäkit toimitetaan asiakkaalle 500–800 kg suursäkeissä pääsääntöisesti rekkakuljetuksin. Laitoksella ei säilytetä irtolannoitteita. Laitokselle saapuvat lannoiteraka-aineet ovat laitoksella irtotavarana ainoastaan noin 0,5–1 tunnin ajan siiloissa tai kuljettimissa.

Valittaja haluaa huomauttaa, että tyypilannoitusta saa käyttää vuoden 2020 ympäristökorvausten sitoumusehtojen (liite 2) mukaisesti viljeltävästä kasvilajista ja maapohjan laadusta riippuen, myös pohjavesialueella, esimerkiksi nurmiviljelyssä 160–240 kg/ha/a. Valittajan kokemuksen mukaan tyypillinen/keskimääräinen lannoitteen käyttömäärä pelloilla on 150 kg tyypeä/ha/a. Valittaja yhtyy eri mieltä olleen ratkaisijan äänestyslausuntoon siitä, että hakemuksen käsittelyssä ei ole tullut esille, että havaittu pohjaveden pilaantuminen olisi ollut seurausta nimenomaan lannoitteiden säkityksestä tai että juuri kyseinen toiminta olisi erityinen riski pohjavesille.

Kesäkuussa 2020 otettujen pohjavesinäytteiden (liite 3) osalta nitraattipitoisuus on talousveden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista annetun sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen (683/2017) 4.1 §:ssä ja liitteen I taulukoissa 1–3 ja 5 asetettujen laatuvaatimusten tasolla tai selvästi sen alle mittausepävarmuus huomioon ottaen, kuten eri mieltä ollut ratkaisijakin on äänestyslausunnossaan todennut. ELY-keskus totesi kesän 2020 mittaustuloksia koskeneessa lausunnossaan (liite 4), että pitoisuudet hulevesissä ovat pienentyneet merkittävästi eikä kohonneiden pitoisuuksien odoteta leviävän pohjavesialueen sisäosiin päin. ELY-keskuksen lausunnon mukaan tyyppiyhdisteiden pitoisuuksia tulee seurata pohjaveden havaintoputkista HP4–HP7 ja hulevedestä neljä kertaa vuodessa. Valittajan näkemyksen mukaan ELY-keskuksen lausunto tukee vaatimuksen 1 hyväksymistä.

Irtolannoitteiden säkittämisen ja seoslannoitteiden valmistuksen yhtäläisyydet

Valittaja yhtyy eri mieltä olleen ratkaisijan äänestyslausuntoon siitä, että kaavamääräysten vaatimusten (alueella ei saa harjoittaa sellaista toimintaa, joka voi aiheuttaa pohjavesien pilaantumista) täyttymisen osalta ei myönnetyn ja evätyn toiminnan osalta ole eroa. Myöskään ympäristön pilaantumisen näkökulmasta valittaja ei katso kyseisten toimintojen välillä olevan merkittäviä eroja, koska lannoitteet ovat sekä vastaanoton että sekoituksen ja säkityksen, varastoinnin ja lastauksen yhteydessä hoppereissa (varastosiiilot) tai kuljettimilla.

Näin ollen valittaja katsoo, että ympäristölupa on myönnettävissä myös siltä osin, kuin aluehallintovirasto on sen hylännyt.

Lupamääräysten merkitys: Junakiskot, sekoittamon pohjarakenteiden tiiveys sekä varastohallien allastus

Valittajan näkemys YSL 49 §:ssä säädettyjen luvan myöntämisen edellytysten täyttymisestä eroaa siitä mitä AVI on päätöksensä sivuilla 34–35 esittänyt. AVI on ensinnäkin esittänyt, että (alleviivaus lisätty) "[T]oiminnalle asetettavilla lupamääräyksilläkään ei pystytä ehkäisemään pohjavettä likaavien aineiden käsittelystä, joka tapahtuu osittain avonaisessa sekoittamorakennuksessa, aiheutuvaa pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Toiminnanharjoittajan esittämistä lattian ja kippausmontun pinnoittamistoimenpiteistä huolimatta, sekoittamon pohjarakenteita ei rakennukseen tulevien junakiskojen vuoksi saada täysin suljetuksi ja vettä läpäisemättömäksi."

Valittaja olettaa, että sekoittamalla tarkoitettaneen säkittämöä, johon raaka-aineet saapuvat pääsääntöisesti junalla. Junavaunuista saapuva irtotavara pudotetaan kiskojen alla, keuhalla 2020 tiiviiksi pinnoitetussa kippausmontussa olevaan, ruostumattomasta teräksestä

valmistettuun, saumoiltaan hitsaamalla tiivistettyyn hopperisiilostoon, josta lannoitteet siirretään ruuvikuljettimilla joko suoraan tai sekoitussiilon kautta säkkeihin.

Valittaja haluaa ensinnäkin korostaa, että lannoitteet ovat ”sekoittamorakennuksessa” joko siiloissa, kuljettimilla tai suursäkeissä. Hopperisiilojen perustana olevan kippausmontun pohja on noin 50 cm paksu betonivalu ja montun seinämät ovat noin 20 cm paksuiset ja lisäksi monttu on pinnoitettu. Pinnoite estää kemikaalien imeytymisen betoniin. Lannoite ole jatkuvasti betonin kanssa kosketuksissa, betonimonttu toimii suoja-altaana.

Mikäli lannoitetta kuitenkin jostain syystä pääsisi pieni määrä pohjarakenteiden kautta maaperään, se ei joutuisi pohjaveteen. Tämä on todettavissa sen perusteella, että pohjaveden tarkkailuputkien asentamisen yhteydessä, suunnitelluissa sijoituspaikoissa terminaalien alueella ei kairauksissa (2 eri pistettä) löytynyt pohjavedellä kyllästynyttä maaperää ennen kalion pintaa (liite 5).

Aluehallintovirasto on myös päätöksessään esittänyt, ettei sekoittamon pohjarakenteiden tiiveyden tarkkailua pystytä järjestämään riittävän kattavaksi niin, että voitaisiin täysin varmistua siitä, ettei rakenteiden kautta tai niiden ohi joudu päästöjä maaperään ja pohjaveteen. Valittaja toteaa, että montun betonirakenteen ja pinnoitteen kuntoa seurataan säännöllisesti visuaalisella havainnoinnilla.

Valittaja haluaa korostaa, että montussa sijaitsevien siilojen ja kuljettimien ulkopuolella ei ole irrallista lannoitetta, joka ja voisi kulkeutua kiskojen kautta laitosalueen ulkopuolelle/maaperään. Kiskojen kallistus on molemmilta puolin pakkaamoon päin, eli kiskojen kautta tuleva vesi ei pääse maaperään. Kiskoissa on ulko-ovien kohdalla vesikatkot, joista vesi valuu umpinaiseen 9 m³:n muovisäiliöön, joka tyhjenetään imuautolla säännöllisesti. Säkitystila puhdistetaan kerran vuodessa vedellä, joka otetaan talteen imuautoon. Muut tilat puhdistetaan ainoastaan mekaanisesti harjaamalla. Säkitystilanteessa, kun säkittämön ovet ovat avoimia, lannoitteeseen voi tulla kosteutta esimerkiksi viistosateella. Kosteus voi paakkuuntua pakattavaan lannoitteeseen, joka siivotaan harjaamalla asianmukaisesti. Muulloin kuin säkitystilanteessa säkittämön ovet pidetään kiinni. Tiivisasfaltointia koskevaa vaatimusta käsitellään kohdassa ”Vaatimus 3 – Lupamääräyksen 4 muuttaminen”.

Hulevesiviemäröinti

Laitosalueella on toteutettu ELY-keskuksen vuonna 2014 vaatiman mukaisesti asfaltointi ja hulevesiputki, jonka päässä on purkuoja. Myöhemmin on havaittu, että purkuojasta on pääsyt tyyppiyhdisteitä imeytymään maaperään, minkä vuoksi valittaja on tilanteen korjatakseen toteuttanut uuden hulevesiviemärin kiinteistön rajalle syksyllä 2019. Tästä pisteestä eteenpäin kaupungin toteuttaman ojalinjauksen valmistuttua lokakuun 2020 loppuun mennessä Belor Agron kiinteistön hulevedet ohjautuvat nykyisen pohjavesialueeksi määritellyn alueen ulkopuolelle. Viemäröintimuutoksen vaikutus pohjaveden pitoisuuksissa on todettavissa ajan kuluessa toimenpiteiden valmistumisesta. Valittaja toteaa, että laitoksella on vuoden 2017 pohjavesihavaintojen jälkeen kiinnitetty erityistä huomiota myös siisteyteen, järjestykseen ja puhdistusmenetelmiin.

Kesällä 2020 uusissa pohjaveden näytteenottoputkissa (HP5, HP6 ja HP7) ainoastaan nitraatipitoisuus ylitti lievästi STM:n asetuksen (683/2017) mukaiset raja-arvot talousvedelle, ja

muut typpipitoisuudet alittuivat. Putkessa HP4 ammoniumpitoisuus ylittyi, mutta huleveden pitoisuudet alittuivat. Kyseisellä pohjavesialueella maaperä on korkeintaan kohtalaisen hyvin vettä johtavaa, joten pitoisuuksien pieneneminen voi olla hidasta. ELY-keskuksen lausunnon (KASELY/1463/2018) mukaisen tarkkailun tulokset syyskuulta 2020 olivat samaa tasoa kuin kesällä 2020. Hulevesinäytettä ei saatu syyskuussa purkuputkesta sen ollessa kuiva kyseisellä kierroksella.

Pohjaveden virtaussuunta alueella on pohjavesialueen ydinalueelta pois päin, joten myöskään sen perusteella pohjavesialueen reuna-alueella sijaitsevalta lannoiteterminaalin alueelta ei vahinkotilanteessakaan odoteta aiheutuvan suoraan maaperän kautta vaikutuksia pohjavesialueen sisäosien suuntaan.

Valittaja katsoo, että toimintaa koskevat toteutetut toimenpiteet sekä muutokset hulevesiputkistoissa ovat riittävät toimet suojaamaan pohjaveden laatua.

Pohjavesialue

Valittaja on luvan myöntämisen jälkeen tehnyt korjaavia toimenpiteitä hulevesiin kohdistuvan typpikuormituksen vähentämiseksi, sekä teettänyt lisäselvityksiä pohjaveden virtaussuunnista ja pohjavesiolosuhteista toiminta-alueensa ympäristössä Ramboll Finland Oy:llä. Nämä tiedot eivät ole olleet lupahakemusvaiheessa käytössä. Uudet tiedot osoittavat, että toimenpiteet ovat vähentäneet typpikuormitusta pohjaveteen, pitoisuudet ovat laskusuunnassa ja havaitut typpipitoisuuden kohoamiset rajautuvat pienelle alueelle pohjavesimuodostumassa.

Valittaja haluaa varata mahdollisuuden täydentää valitustaan Ramboll Oy:n pohjavesiolosuhteita koskevalla selvityksellä selvityksen valmistuttua. Selvityksen arvioitu valmistumisaika on marraskuun 2020 aikana.

Sen lisäksi, että valittaja katsoo pohjaveden pilaantumisen olevan ehkäistävässä lupamääräyksillä, haluaa se todeta, että tämänhetkisen tiedon perusteella, ja viitaten siihen, mitä eri mieltä ollut ratkaisijakin on äänestyslausunnossaan todennut, pohjavesialueen olosuhteita on syytä selvittää tarkemmin. Kuten eri mieltä ollut ratkaisija on äänestyslausunnossaan todennut, joka tapauksessa lannoitteiden sekoitus ja säkitys tapahtuu pohjavesialueen sisemmän rajauksen (muodostumisalue) ulkopuolella kiinteistöllä, joka on kauttaaltaan pinnoitettu. Ainakaan ulompaa rajausta ei nähtävästi ole hydrogeologisin perustein laadittu tai ainakaan päivitetty.

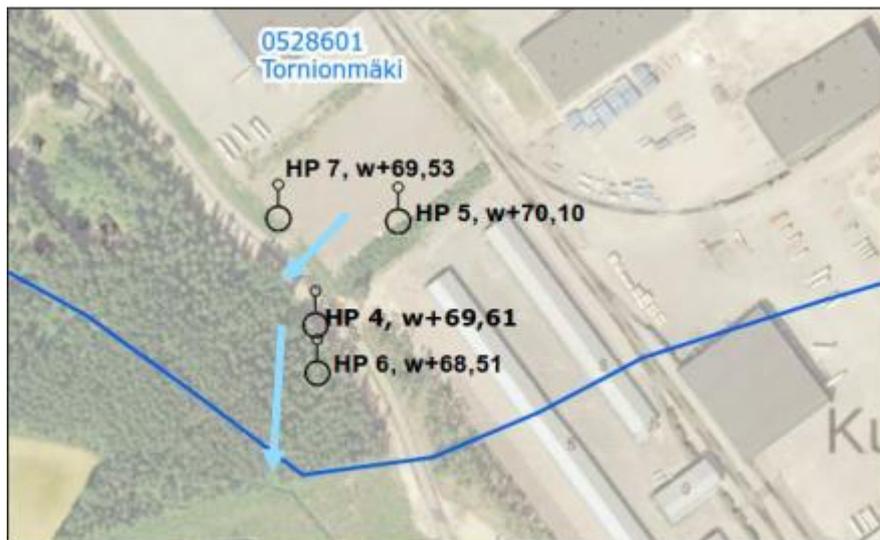
Haitta-aineiden kulkeutuminen pohjaveteen

YSL 17 §:n mukainen pohjaveden pilaamiskiello sisältää vaaran aiheuttamisen kiellon, eikä toiminnan tarvitse näin ollen aiheuttaa konkreettista pilaantumista ollakseen pohjaveden pilaamiskiellon vastaista. Aluehallintovirasto on päätöksessään katsonut, että lannoitetehtaan sijoituspaikka I luokan pohjavesialueella hyvin vettä läpäisevällä maaperällä ei täytä ympäristönsuojelulain 11 §:ssä säädettyjä sijoituspaikan valintaa koskevia vaatimuksia eikä siten ympäristönsuojelulain 49 §:ssä säädettyjä luvan myöntämisen edellytyksiä. Marraskuun alusta alkaen alueen hulevedet tullaan johtamaan pohjavesialueen ulkopuolelle. Belor Agro Oy:n toiminta-alueen ympäristössä Tornionmäen pohjavesialueella maaperä on korkeintaan

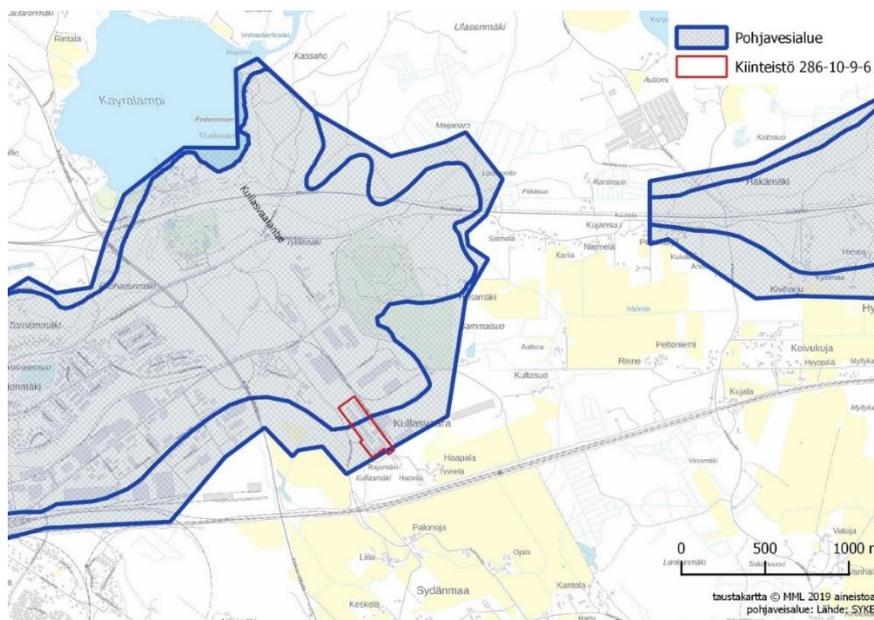
kohtalaisen hyvin vettä johtavaa (Ramboll 2020) toisin kuin AVI on päätöksessään esittänyt. Valittaja haluaa tässä yhteydessä todeta edelleen, että laitosalue on asfaltoitu.

Kuten AVI on päätöksensä sivulla 35 esittänyt, 1.8.2018 voimaan tulleen asemakaavan mukaan alueella ei saa harjoittaa sellaista toimintaa, joka voi aiheuttaa pohjavesien pilaantumista. AVI on esittänyt, että alueella tehdyt pohjavesi- ja hulevesitutkimukset osoittavat, että lannoitteiden käsittelytoiminnasta johtuva haitta-aineiden kulkeutuminen maaperässä on mahdollista. Valittaja haluaa kuitenkin todeta, että aiemmin haitta-aineiden kulkeutuminen hulevesien mukana pohjavesialueelle on ollut mahdollista. Nyt kun hulevedet tullaan viemä-röimään pohjavesialueen ulkopuolelle, tämä ei ole enää mahdollista. Sekä kesällä 2020 suoritetujen paikallisten pohjaveden pinnankorkeusmittausten perusteella, että vuonna 2012 laaditun Kouvolan pohjavesialueiden suojelusuunnitelman perusteella pohjaveden virtaus suuntautuu kohti pohjavesialueen reunaa etelän ja lounaan suuntaan ja näin ollen lannoite-tehtaan ja -terminaalin alueelta ei voi suoraan maaperän kautta aiheutua vaikutuksia (poh-joissuuntaan) pohjaveden muodostumisen ydinalueelle.

Pohjaveden pinnankorkeudet putkissa HP4...7 on esitetty kuvassa 2. Pohjaveden virtaus alu-eella suuntautuu kohti pohjavesialueen reunaa etelän ja lounaan suuntaan, kuten alueella on aikaisemminkin oletettu (Ramboll 2020). Toiminnan sijainti lähimpien pohjavesialueiden suhteen on esitetty kuvassa 3.

Kuva 2. Pohjaveden havaintoputket HP4...7, 30.6.2020 mitatut pohjaveden pinnankorkeudet ja poh-javeden virtaussuunta. (Ramboll 2020, Liite 3)

Kuva 3. Belor Agro Oy:n toimipaikan sijainti (punaisella rajattu) sekä lähimmät pohjavesialueet vuonna 2019 uuden rajauksen mukaisesti (sisempi sininen raja on pohjaveden muodostumisalue). Suljettu kaatopaikka sijaitsee vihreällä alueella toimipaikasta pohjois-luoteeseen.

Esimerkiksi ELY-keskuksen lausunnossa (liite 4) on todettu, että Belor Agro Oy:n kiinteistön pohjois- ja luoteispuolella on aiemmin havaittu mm. luonnontilaisesta kohonneita ja osin talousvedenlaatuvaatimuksen ylittäviä nitraattipitoisuuksia. Kohonneet pitoisuudet johtuvat todennäköisesti kiinteistön pohjoispuolella olevaan ojaan johdetuista typpipitoisista hulevesistä, eikä esimerkiksi junakiskojen kautta. Sittemmin toimintatapoja on korjattu (ks. kohta ”Hulevesiviemäröinti”) ja pitoisuudet hulevesissä ovat pienentyneet merkittävästi. Kohde sijaitsee pohjavesialueen reuna-alueella ja mm. kesän 2020 selvityksen (liite 3) perusteella kohonneiden pitoisuuksien ei odoteta leviävän pohjavesialueen sisäosiin päin. Typpiyhdisteiden seuranta tulee ELY-keskuksen näkemyksen mukaan jatkaa esitetysti pohjaveden havaintoputkista HP4–HP7 ja hulevedestä neljä kertaa vuodessa. Belor Agro Oy teetti kesällä 2020 Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen kehotuksesta selvityksen typpiyhdisteiden esiintymisestä pohjavedessä (Liite 3). Selvitystä varten asennettiin 22.-23.7.2020 uudet pohjaveden havaintoputket HP5...7.

Hulevesinäytteissä sekä pitkäaikaisimmin seurannassa olleessa havaintoputkessa HP4 nitraattipitoisuus on laskussa. Pohjavesimittauksen (ks. liitteet 3 ja 5) mukaan havaintoputkessa HP4 ammoniumpitoisuuden osalta talousveden laatuvaatimus on ylittynyt kolmella kerralla viidestä eri mittauskerrasta (7.11.2018–30.6.2020), nitraatin osalta laatuvaatimus ylittyi neljällä kerralla viidestä mittauskerrasta, viimeisellä kerralla tulos oli alle vaatimusrajan. Nitriittipitoisuus on ollut kaikilla mittauskerroilla selvästi alle vaatimusrajan. Uusissa havaintoputkissa HP5...HP7 (kesällä 2020) ammonium- ja nitriittipitoisuudet olivat alle laatuvaatimusrajan, putkissa HP5 ja HP6 nitraattipitoisuudet (53 ja 58 mg/l) ylittivät lievästi vaatimusrajan (50 mg/l). Pohjavesinäytteissä mangaani- ja rautapitoisuudet olivat korkeita. Lannoitetermiinallisissa ei käsitellä tai varastoida mangaaniravinteita, eivätkä käsiteltävät lannoitteet sisällä

rautaa. Pitoisuuden pienentymisen vuoksi valittaja pitää myös erikoisena AVI:n väitettä siitä, etteikö pohjaveden pilaantuminen olisi lupamääräyksin estettävissä.

Valittajan näkemyksen mukaan ensisijaisen vaatimuksen hyväksymiseksi tarpeelliset lupamääräykset ovat hallinto-oikeuden annettavissa. Valittaja katsoo, että YSL 54 §:n nojalla asetettu pohja- ja hulevesien tarkkailu neljä (4) kertaa vuodessa kahden (2) vuoden ajan on riittävä lupamääräys, jotta luvan myöntämisen edellytykset täyttyvät.

Vaatus 1 – Hakemuksen hyväksyminen kokonaisuudessaan, toissijainen vaatimus

Valittaja katsoo, että hakemus on edellä esitetyn perusteella lupamääräyksin hyväksyttävissä, mikäli Vaasan hallinto-oikeus ei itse ratkaise lupamääräysten sisältöä, tulee sen lähettää hakemus aluehallintovirastolle uudelleen käsiteltäväksi soveltuvien lupamääräysten muotoilemiseksi.

Vaatus 2 – Lupamääräyksen 3 muuttaminen

Valittajan näkemyksen mukaan BOD-pitoisuuden tarkkailu ja raja-arvo hulevesien BOD-pitoisuudelle ei ole tarpeen. Tällä hetkellä tarkkaillaan CODMn eli kemiallista hapenkulutusta eikä valittaja näe syytä tämän muuttamiselle biologisen hapenkulutuksen (BOD7) tarkkailemiseksi.

Valittaja haluaa myös huomauttaa, että pohjavesiolosuhteita koskeva selvitys ja mahdollinen muutos lupamääräyksille tulee huomioida.

Vaatus 3 – Lupamääräyksen 4 muuttaminen

Valittajan näkemyksen mukaan lattioiden kallistukset tai reunakorotukset tai lannoitesäkkien lastaus- ja purkualueiden tiivisasfalttipinnoitukset tai kiinteät lisärakenteet eivät ole tarpeen.

Lannoitesäkkien lastaus- ja purkualueilla on voimakkaat kallistukset, ja mahdollisissa palon- sammutustilanteissa tai muissa ääritilanteissa hulevesijärjestelmä on varauduttu sulkemaan siten, että alue allastetaan pyöräkoneilla hiekasta tehtävin vallein (ks. liite 6 sekä asian aieman käsittelyn yhteydessä toimitettu sammutusvesien hallintasuunnitelma). Varastojen edustoilla piha on muotoiltu siten, että se muodostaa kaksi pihakaatoa. Kaatoa on mahdollista tarvittaessa padota siirtämällä sen reunalle maata pyöräkoneella. Kaadoissa on useita sadevesiviemäreitä, joista sadevesi kootaan kahteen suljettavaan sadevesiviemäriputkeen. Saastunut vesi voidaan imeä kaadosta imuautoihin.

Valittaja haluaa korostaa, että mahdolliset rikkoontuneet lannoitesäkit harjataan asfaltoidulta lattialta välittömästi rikkoutumisen jälkeen huuhtomatta hulevesiviemäriin. Rikkoontumisia tapahtuu muutaman kerran vuodessa ja rikkoontumistapaukset hoidetaan työohjeen mukaan. Kuten hakemuksesta ilmenee, lannoitesäkkien siirrossa harvoin tapahtuva säkin mahdollinen rikkoutuminen aiheuttaa lannoiteaineen leviämisen (500–800 kg) asfaltille, josta se harjataan välittömästi talteen ja toimitetaan säkittämöön

uudelleenkäsiteltäväksi. Jo pienikin lannoitevuoto on ohjeistettu puhdistettavaksi välittömästi. Lisäksi valittaja haluaa huomioida, että jos hallit allastetaan ja halleihin päätyy vaaka-sateella tai kevättalvella sulamisvesiä, jotka jäätyvät allastettuihin halleihin, on käsiteltävillä säkeillä vaara repeytyä nostettaessa säkkejä jäiseltä pinnalta. Esitetty toimenpide ei näin ol-len turvaa tarkoitustaan.

Valvontaviranomainen on 17.3.2014 käydyssä sähköpostikeskustelussa vaatinut toiminnan-harjoittajalta alueen asfaltointia, mutta siinä yhteydessä ei mainittu tiivisasfaltointia. Valit-taja huomauttaa, että alue on asfaltoitu. Valittaja haluaa korostaa, ettei ole mitään syytä olettaa laitoksen piha-alueelta aiheutuvan suoraan päästöjä maaperään. Kuten lupahake-muksessa on esitetty, lannoitteita noutavat rekat ajavat sen varaston eteen, josta säkit las-tataan. Ajoneuvot ovat varastojen edustalla vain säkkien siirtohetken.

Valittaja haluaa huomauttaa, että tulevaisuudessa hulevedet tullaan johtamaan nykyisen pohjavesialueen ulkopuolelle. Lisäksi pohjaveden virtaussuunnan perusteella kuormitus kul-keutuisi etelän suuntaan eikä pohjavesialueen keskiosiin tai vedenottamoiden valuma-alu-eille. Valittaja ei näe toiminta ja siihen liittyvät riskit huomioiden lannoitesäkkien lastaus- ja purkualueiden kaksinkertaisella tiiviillä asfalttibetonilla tai vastaavan tiiveyden omaavalla materiaalilla päällystämistä AVI:n tavoin YSL 20 §:n mukaisen varovaisuusperiaatteen näkö-kulmasta perusteltuna eikä tarpeellisena. Tiivisasfalttoinnin vaikutusta pohjaveden laatuun ei voida osoittaa, ja valittajan näkemyksen mukaan kyseinen asetettu velvollisuus on ristirii-dassa ELY-keskuksen vuonna 2014 tekemään näkemykseen (liite 1) laitoksella tarvittavista ympäristönsuojelutoimista. Valittajan näkemyksen mukaan nykyinen asfaltti, kippausmon-tun pinnoitus, hulevesiviemärointi pohjavesialueen ulkopuolelle sekä huolelliset toimintata-vat ovat varsin riittävät pohjaveden pilaantumisen estämiseksi. Hakija toteaa, että tiivisas-falttia voidaan tarvittaessa asentaa tulevaisuudessa siinä yhteydessä, kun asfalttia on tar-peen korjata tai uusia.

Vaatus 4 – Jätteen varastointi

Lannoitejätettä varastoidaan suursäkeissä, katetuissa varastohalleissa. Lannoitejätteet toi-mitetaan asianmukaisesti käsiteltäväksi aina, kun niitä on kertynyt riittävästi kuljetettavaksi. Valittaja katsoo, että toiminnan mahdollistamiseksi ja jätteenkäsittelyn järkevöittä-miseksi kohtuullisten jätemäärien varastointi tulee olla sallittua.

Vaatus 5 ja 6 – Lupamääräysten 10 ja 11 muuttaminen

Vaatus 2 perusteluihin viitaten vaaditaan lupamääräyksistä 10 ja 11 poistettavan bio-loginen hapenkulutus (BOD7). Fluoridin osalta valittaja haluaa todeta, että maaperässä esiin-tyvä fluoridi ei voi olla peräisin Belor Agron toiminnasta, sillä laitoksella ei käsitellä aineita, jotka sisältäisivät fluoridia, minkä vuoksi valittaja katsoo perustelluksi sen poistamisen lupa-määräyksistä 10 ja 11.

Vaatimus 7 – Määräajan siirto

Valittajan näkemyksen mukaan ennaltavarautumissuunnitelmassa on keskeistä huomioida koko luvan mukainen toiminta eikä sitä näin ollen ole tarkoituksenmukaista laatia ennen luvan lainvoimaisuutta. Valittaja vaatii määräajan siirtoa, jotta ennaltavarautumissuunnitelma voitaisiin laatia huomioiden lainvoimaisen päätöksen mukainen toiminta kokonaisuudessaan.

Vaatimus 8 – Ympäristöluvanvaraisuusperusteen korjaaminen

Lupapäätöksen (s. 4) mukaan toiminta on luvanvaraista YSL 27 §:n 1 momentin ja liitteen 1 taulukon 2 kohtien 12 d ja 14 d perusteella. Valittajan näkemyksen mukaan YSL liitteen 1 taulukon 2 kohta 14 d, joka koskettaa muuta kuin taulukon 1 kohdassa 4 f tarkoitettua kemiallista tai biologista jalostusta käsittävää lannoitetehdasta, ei sovellu kyseessä olevaan toimintaan ja haluaa selvyuden vuoksi korjata päätöstä tältä osin. Belor Agron laitoksella ei valmisteta lannoitteita kemiallisesti tai biologisesti, vaan tehdään valmiiden lannoitteiden mekaanista sekoittamista, säkittämistä, varastointia ja lannoiteterminaalitoimintaa.

YSL:n toimeenpanoprojektin 5 laitosluettelopienryhmän 7.11.2014 päivättyjen laitosluettelotulkintojen mukaan kyseisen 14 d alakohdan lannoitetehtaalla tarkoitetaan laitosmaista lannoitteiden valmistusta (alleviivaus lisätty) muista kuin fosfori-, typpi- tai kaliumpohjaisista raaka-aineista, josta nyt ei ole kyse. Käytännössä laitosluettelotulkintojen mukaan tällaista toimintaa olisi esimerkiksi hevosenlannan ja seosaineiden sekoittaminen laitosmaisesti.

Kuten jo aiemmin on ollut selvää, ei kyseessä olevaa laitosta voida pitää kemiallista tai biologista jalostusta harjoittavana lannoitetehtaana. Tämän lisäksi valittaja katsoo, ettei kyseen tule myöskään laitospäinen lannoitteiden valmistus muista kuin fosfori-, typpi- tai kaliumpohjaisista raaka-aineista, minkä vuoksi kyseinen alakohta 14 d tulee poistaa päätöksessä esitetystä ympäristöluvanvaraisuuden perusteista.

Vaatimus 9 – Katselmus

Valittajan näkemyksen mukaan aluehallintoviraston hyväksymän ja hylkäämisen toiminnan väliset erot ja yhtäläisyydet eivät mahdollisesti välity kirjallisessa käsittelyssä. Näin ollen valittaja pyytää katselmuksen toteuttamista asian käsittelyn yhteydessä, jotta toiminnan luonne tulee varmasti ymmärrettyä oikein päätöksen oikeellisuuden takaamiseksi.

Vaatimus 10 – Oikeudenkäyntikulut

Valittajan näkemyksen mukaan erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen on oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 95 §:n mukaisesti kohtuutonta, että valittaja joutuisi itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan.

Asiassa on kyse valittajan liiketoiminnan edellytyksistä, minkä vuoksi asialla on suuri merkitys valittajalle. Valittajan näkemyksen mukaan on myös ilmeistä, että lupa olisi ollut myönnettävissä koko haetulle toiminnalle riittävät lupamääräykset asettaen.

Lopuksi

Valittaja haluaa varata mahdollisuuden täydentää valitustaan Ramboll Oy:n pohjavesiolosuhteita koskevalla selvityksellä selvityksen valmistuttua. Selvityksen arvioitu valmistumisaika on marraskuun 2020 aikana.

Paikka ja päiväys

Salossa, 14.10.2020

Allekirjoitukset

LIITTEET

Liite 1. Sähköpostikeskustelu, Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Liite 2. Ympäristökorvauksen sitomusehdot 2020

Liite 3. Selvitys tyyppiyhdisteiden esiintymisestä pohjavedessä 16.07.2020

Liite 4. ELY-keskuksen lausunto pohjavesiselvityksestä 28.8.2020

Liite 5. Hulevesitarkkailun tulokset, syyskuu 2020

Liite 6. Sisäinen pelastussuunnitelma, Belor Agro